

Kościół Starokatolicki Mariawitów

Kościół Starokatolicki Mariawitów, wśród wyznań chrześcijańskich w Polsce, jako jedyny ma genezę czysto polską. Powstał on na podstawie Objawienia Bożego jakie otrzymała Feliksa Kozłowska (1862-1921), imiona zakonne Maria Franciszka.

Feliksa Kozłowska urodziła się 27 maja 1862 roku w Wielicznej k/Węgrowa. Niebawem straciła ojca, który biorąc udział w powstaniu styczniowym, zginął 3 lutego 1863 roku w bitwie pod Węgrowem. Na skutek represji rządu carskiego, które objęły powstańców i ich rodziny, matka Feliksy przeniosła się wraz z córką do ziemiańskiego domu teściów w Czerwonce Węgrowskiej pow. sokołowski. Następnie, od około 1870 roku, mieszkały w miejscowości Baczki, skąd w 1872 roku przeprowadziły się do Warszawy. Tam Feliksa Kozłowska ukończyła gimnazjum. Mając 21 lat wstąpiła do bezhabitowego Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek od Cierpiących w Warszawie, znanego pod nazwą „Przytulisko”, jednego ze zgromadzeń zakonnych kierowanych przez o. Honorata Koźmińskiego.

Święta Maria Franciszka

W roku 1887 założyła w Płocku Zgromadzenie Sióstr oparte na regule św. Klary.

W dniu 2 sierpnia 1893 roku w kościele rzymskokatolickiego seminarium duchownego w Płocku przed ołtarzem Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, otrzymała objawienie nazwane ***Dziełem Wielkiego Miłosierdzia***, uznawane za początek mariawityzmu. Jego istota polega na wskazaniu pogrążonemu w grzechach światu ratunku i odnowy moralnej przez nieustającą adorację Przenajświętszego Sakramentu i wzywanie pomocy Matki Bożej. Na podstawie tego Objawienia powołane zostało Zgromadzenie Kapłanów Mariawitów.

Pierwsi księża mariawici wywodzili się z elity duchowieństwa rzymskokatolickiego, byli to głównie profesorowie seminarium. Nie pobierali oni opłat za posługi religijne, prowadzili ożywioną pracę duszpasterską, toteż mariawityzm dość szybko zdobywał popularność i poparcie wśród ludności, zwłaszcza w parafiach wiejskich na obszarze zaboru rosyjskiego. Niekonwencjonalną pracą duszpasterską spowodowali radykalną odnowę duchową i moralną wiernych.

W roku 1903 kapłani mariawici wręczyli teksty objawień i krótką historię Zgromadzenia Kapłanów Mariawitów biskupom: lubelskiemu, płockiemu i warszawskiemu. Dnia 13 sierpnia 1903 roku delegacja kapłanów wraz z Założycielką wręczyła papieżowi Piusowi X rękopis z objawieniami i historią zgromadzenia oraz prośbę o jego zatwierdzenie. Wcześniej, podczas pobytu w Rzymie, dnia 6 sierpnia szesnastu kapłanów mariawitów dokonało wyboru przełożonego Zgromadzenia, którym został ks. Jan Maria Michał Kowalski.

Po powrocie z Rzymu, s. M. Franciszka Kozłowska utworzyła Związek Mariawitów Nieustającej Adoracji Ublągania, który skupiał wszystkich mariawitów w zgromadzeniach:

kapłanów, sióstr, tercjarzy i bractwa. Głównym zadaniem Związku miało być przywrócenie na całym świecie najwyższej chwały Bogu, odrodzenie duchowe i powrót do gorliwości pierwszych chrześcijan. Kapłani i siostry przyjmując zakonne, franciszkańskie reguły i formy chcieli działać w łonie Kościoła rzymskokatolickiego jako grupa misyjna, bez zamiaru tworzenia samodzielnej konfesji.

W 1904 roku Kongregacja św. Oficjum wydała dekret, na mocy którego Zgromadzenie Kapłanów Mariawitów miało być skasowane, a utrzymywanie kontaktów z Feliksą M. Franciszką Kozłowską zostało surowo zakazane. W ten sposób rozpoczęły się próby likwidacji mariawityzmu. Dnia 5 kwietnia 1906 roku papież Pius X podpisał encyklikę „*Tribus circiter*” potępiającą mariawitów, która została odczytana w kościołach katedralnych w Warszawie, Płocku i Lublinie w Wielki Czwartek 12 kwietnia 1906 roku. Następnie 30 grudnia tegoż roku został ogłoszony w diecezji warszawskiej, płockiej i lubelskiej dekret Kongregacji św. Oficjum z dnia 5 grudnia 1906 roku o ekskomunice większej, zwanej popularnie klątwą, na ks. M. J. Kowalskiego i M. F. Kozłowską. Kapłanom mariawickim, również pod groźbą ekskomuniki, wyznaczono 20 dni na zerwanie z ruchem. Dzień 30 grudnia 1906 roku uważa się za datę wyłączenia mariawitów z Kościoła rzymskokatolickiego. W tej sytuacji mariawici – 33 duchownych, s. Maria Franciszka Kozłowska z siostrami zakonnymi i rzeszą wiernych – utworzyli niezależny Kościół.

Ówczesnie panujące władze carskie wydały 28 listopada 1906 roku dekret uznający Związek Mariawitów za prawnie istniejący w cesarstwie rosyjskim. Nakazywały jednak mariawitom opuszczenie kościołów parafialnych. Wobec tego urzędowego nakazu mariawici w okresie czterech lat zbudowali

38 kościołów i 34 kaplice, organizując odrębne parafie w archidiecezji warszawskiej oraz diecezjach płockiej, lubelskiej, kieleckiej, sandomierskiej i sejneńskiej. W chwili odłączenia się od Kościoła rzymskokatolickiego mariawici mieli 45 tys. wiernych, a w latach późniejszych liczba ta znacznie wzrosła. W parafiach obok pracy duszpasterskiej, zmierzającej do ożywienia życia religijnego, prowadzono szeroko zakrojoną działalność kulturalno-oświatową i charytatywną. W roku 1918 było m.in. 42 ochronki (przedszkola), 47 szkół, 11 przytułków, 11 tanich kuchni.

We wrześniu 1909 roku, na zaproszenie od Biskupa Starokatolickiego Austrii, udała się delegacja księży mariawitów – ks. Jan M. Michał Kowalski, ks. Roman M. Jakub Próchniewski, ks. Leon M. Andrzej Gołębiowski – na Kongres Starokatolicki do Wiednia. Tam podczas obrad, dnia 7 września 1909 roku, uczestnicy Kongresu przyjęli Kościół Mariawitów do Unii Utrechckiej Kościołów Starokatolickich, a 5 października tego roku w starokatolickiej katedrze w Utrechcie (Holandia) ks.Kowalski

*Nowo wyswięceni
biskupi i główny
konsekrator (w środku)
od lewej: bp Roman
M. Jakub Próchniewski,
bp Jan M. Michał
Kowalski, bp Leon
M. Andrzej Gołębiowski.
Fot. z 1910 roku*

otrzymał święcenia biskupie. W 1910 roku w Łowiczu sakrę biskupią przyjęli dwaj księża: Roman M. Jakub Próchniewski i Leon M. Andrzej Gołębiowski.

W 1912 roku, na podstawie aktu prawnego „Prawo o wyznaniu Mariawitów”, Kościół Mariawitów został zalegalizowany jako związek religijny na równi z innymi prawnie uznanymi przez władze b. cesarstwa rosyjskiego Kościołami chrześcijańskimi.

W latach 1911–1914 wybudowano Świątynię i Klasztor w Płocku, będący siedzibą władz Kościoła. Już w pierwszych latach istnienia Kościół Mariawitów wprowadził język polski do liturgii (1907), częstą Komunię św. i adorację Przenajświętszego Sakramentu oraz inne zmiany, które w Kościele rzymskokatolickim wprowadzono dopiero w następstwie Soboru Watykańskiego II (1962-1965).

W dniu 23 sierpnia 1921 roku zmarła na nowotwór wątroby Założycielka mariawityzmu św. M. Franciszka Kozłowska. Po Jej śmierci rozpoczął się nowy okres w dziejach mariawityzmu. Charakteryzował się wprowadzeniem przez biskupa Jana M. Michała Kowalskiego w latach 1922-1934 tak zwanych „nowych rzeczy”. M.in. wprowadził on kapłaństwo kobiet, małżeństwa duchownych, ogłosił się arcybiskupem. Reformy te, zwłaszcza w sferze teologiczno-dogmatycznej, były dyskusyjne i ryzykowne. Wprowadzenie ich było możliwe dzięki zaufaniu duchowieństwa i ludu mariawickiego do abp. Kowalskiego sprawującego jednoosobowo władzę w Kościele.

Dnia 29 stycznia 1935 roku abp M. Michał Kowalski został złożony z urzędu w drodze uchwały Kapituły Generalnej. Nowym przełożonym Kościoła został bp Klemens M. Filip Feldman. Abp Kowalski wraz ze swymi zwolennikami w marcu 1935 roku przeniósł się do Felicjanowa koło Płocka. Od tego

czasu w mariawityzmie trwa podział na dwa Kościoły: Kościół Starokatolicki Mariawitów (około 25 tys. wiernych) z siedzibą władz w Płocku i Kościół Katolicki Mariawitów (liczący około 3 tys. wyznawców) z siedzibą w Felicjanowie. W 1947 roku nastąpiło ustawowe uregulowanie prawne obu Kościołów mariawickich.

Rozłam oraz atmosfera plotek i waśni przyniosły mariawityzmowi ogromne szkody. W Kościele Starokatolickim Mariawitów dokonano zmian w kierunku przywrócenia stanu sprzed śmierci Założycielki, m.in. zaniechano święcenia kobiet (święcenie kobiet kontynuowane jest w Kościele Katolickim Mariawitów).

W czasie drugiej wojny światowej Kościół Starokatolicki Mariawitów poniósł duże straty – osobowe i materialne.

Po wojnie duchowni mariawiccy byli współorganizatorami Polskiej Rady Ekumenicznej, zrzeszającej obecnie: Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Polskokatolicki, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny i Kościół Ewangelicko-Reformowany.

Obecnie sytuację prawną i majątkową Kościoła reguluje ustawa z dnia 20 lutego 1997 roku o stosunku Państwa do Kościoła Starokatolickiego Mariawitów w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 41, poz. 253).

Zwierzchnikami Kościoła Starokatolickiego Mariawitów z siedzibą w Płocku, byli od 1935 roku następujący biskupi naczelni: Klemens M. Filip Feldman (1935-1942), Roman M. Jakub Próchniewski (1945-1953), Wacław M. Bartłomiej Przysiecki (1953-1957), Jan M. Michał Sitek (1957-1965), Wacław M. Innocenty Gołębiowski (1965-1972), Stanisław

Altarz w Świątyni Miłosierdzia i Miłości w Płocku

M. Tymoteusz Kowalski (1972-1997). Od sierpnia 1997 roku Biskupem Naczelnym jest Zdzisław M. Włodzimierz Jaworski.

Kościół Starokatolicki Mariawitów posiada aktualnie około 25 tysięcy wiernych w trzech diecezjach, w 42 parafiach i ich filiach oraz żyjących w diasporze. Najwięcej wyznawców jest w województwie mazowieckim (15 tysięcy) i łódzkim (9 tysięcy). Za granicą Kościół posiada parafię w Paryżu, gdzie w 1998 roku poświęcono nowy kościół; probosz-

czem tej parafii jest bp Andrzej Le Bec. Według danych GUS z 2004 pod względem liczebności wiernych Kościoł Starokatolicki Mariawitów znajduje się na czwartym miejscu w Polsce (Kościół Rzymskokatolicki – 34,4 milionów, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny – 509 tysięcy i Kościół Ewangelicko-Augsburski – 79 tysięcy).

Duchowni mariawiccy kształcą się w Wyższym Seminarium Duchownym Kościoła Starokatolickiego Mariawitów w Płocku oraz w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. Kościół jest członkiem Polskiej Rady Ekumenicznej, Światowej Rady Kościołów i Konferencji Kościołów Europejskich. Wydaje pismo o nazwie „Mariawita”.

Głównym celem Kościoła Starokatolickiego Mariawitów jest szerzenie czci Pana Jezusa utajonego w Przenajświętszym Sakramencie i wskazywanie na potrzebę wzywania nieustającej pomocy Matki Bożej, bo „jako są nieustanne wysiłki przeciwko Bogu i Kościołowi, tak jest potrzebna Nieustająca Pomoc Maryi” (*Dzieło Miłosierdzia* s. 5).

Mariawitą staje się ten, kto przyjmuje naukę wiary głoszoną przez Kościół Starokatolicki Mariawitów, należy do określonej parafii i uznaje ustanowione zasady działalności i organizacji Kościoła. Nazwa „mariawita” pochodzi od łacińskich wyrazów *Mariae vitam (imitans)* – *Maryi życie (naśladowa- cy)*. Zalecane jest wiernym życie w pokorze, cichości, miłości bliźniego i pełnienie woli Bożej.

W ostatnich latach zmienia się stosunek Kościoła Rzymskokatolickiego do Kościoła Starokatolickiego Mariawitów. W piśmiennictwie i wypowiedziach, zwłaszcza duchownych, kształtuje się ocena, że panująca jeszcze opinia o mariawitach jest wielce krzywdząca i daleka od prawdy. W 1971 roku w 50. rocznicę śmierci Założycielki Marii Franciszki

Kozłowskiej Komisja Episkopatu do Spraw Ekumenizmu zastosowała pismo do władz obu Kościołów mariawickich z prośbą o przebaczenie win, jakie Kościół rzymskokatolicki popełnił wobec mariawitów.

W ekumenicznych nabożeństwach o jedność chrześcijan, po II Soborze Watykańskim, uczestniczą księża i biskupi Kościoła Starokatolickiego Mariawitów i Kościoła Rzymskokatolickiego.

W styczniu 1986 roku po raz pierwszy we wspólnym nabożeństwie ekumenicznym w kościele mariawickim uczestniczył i homilię wygłosił bp W. Miziołek, sufragan warszawski. Także podczas ekumenicznego nabożeństwa w Warszawie w 1986 roku w rzymskokatolickim kościele kazanie wygłosił Biskup Naczelny Kościoła Starokatolickiego Mariawitów M. Tymoteusz Kowalski.

W Tygodniu Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan w styczniu 1999 roku, podczas centralnego nabożeństwa ekumenicznego w warszawskiej archikatedrze św. Jana Chrzciciela, kazanie wygłosił Biskup Naczelny Kościoła Starokatolickiego Mariawitów M. Włodzimierz Jaworski.

W lipcu 1983 roku kapłan Kościoła Starokatolickiego Mariawitów Konrad M. Paweł Rudnicki, za specjalnym zezwoleniem, przez 6 dni odprawiał Msze św. według rytuału mariawickiego w jednej z kaplic rezydencji papieskiej w Castel Gandolfo.

W 1997 roku Konferencja Plenarna Episkopatu Kościoła Katolickiego i Rada Kościoła Starokatolickiego Mariawitów powołały Komisję Mieszaną do spraw Dialogu, której współprzewodniczą biskupi obu Kościołów: mariawicki biskup Michał M. Ludwik Jabłoński i rzymskokatolicki biskup Bronisław Dembowski.

W dniu 23 stycznia 2000 roku nastąpiło podpisanie wspólnej deklaracji o wzajemnym uznawaniu Sakramentu Chrztu Św. przez sześć Kościołów należących do Polskiej Rady Ekumenicznej i Kościoła Rzymskokatolickiego. W imieniu Kościoła Starokatolickiego Mariawitów deklarację podpisał Biskup Naczelny M. Włodzimierz Jaworski, a ze strony Kościoła Rzymskokatolickiego kardynał Józef Glemp. Wcześniej dwustronne dokumenty w sprawie Chrztu pomiędzy Kościołem Rzymskokatolickim, a Kościołem Starokatolickim Mariawitów zostały podpisane w 1974 roku, a potwierdzone w 1978 roku.

Świątynia Miłosierdzia i Miłości w Płocku

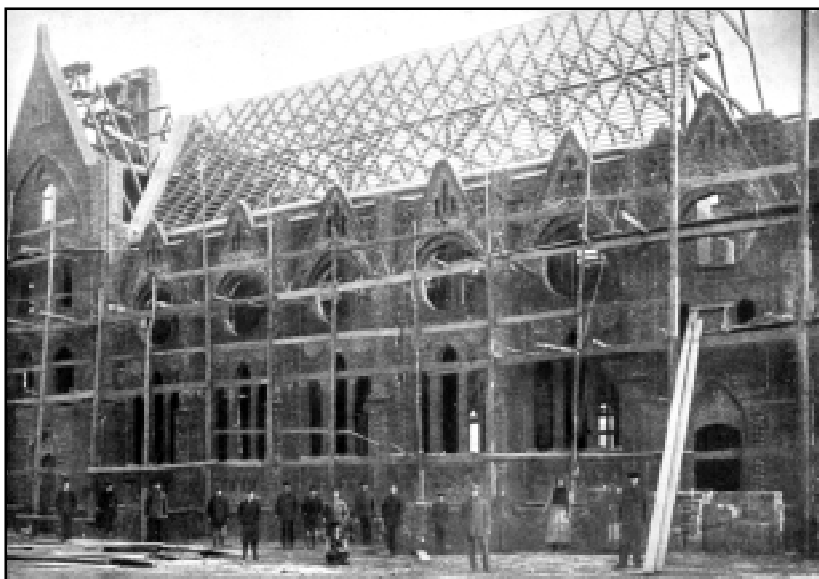
Parafia Kościoła Starokatolickiego Mariawitów w Warszawie

Warszawa ma znaczące miejsce w historii mariawityzmu. Tu właśnie, do IV Gimnazjum Żeńskiego przy ulicy Miodowej, uczęszczała Feliksa Kozłowska, przyszła Założycielka Zgromadzeń Sióstr i Kapłanów Mariawitów. Po ukończeniu tej szkoły i trzech latach pracy jako prywatna nauczycielka, wstąpiła do ukrytego, bezhabitowego Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek od Cierpiących, znanego pod nazwą „Przytułisko”, które mieściło się w Warszawie przy ul. Wilczej 7.

Po ogłoszeniu w kwietniu 1906 roku encykliki papieskiej potępiającej kapłanów mariawitów, także w Warszawie stało się głośno o mariawityzmie. Warszawiacy zaczęli więc udawać się do pobliskich parafii, w których byli kapłani mariawici – do Leszna, gdzie pracował kapłan M. Bazyli Furmanik oraz do Cegłowa, gdzie proboszczem był kapłan M. Łukasz Wiechowicz. Bliższe poznanie nowego ruchu religijnego zachęciło warszawskich mariawitów do zorganizowania własnej parafii. W grudniu 1906 roku zwrócili się do Przełożonego Zgromadzenia Kapłanów Mariawitów o wyznaczenie dla Warszawy mariawickiego duchownego. Został nim kapłan Wacław M. Szczepan Żebrowski, który już od Bożego Narodzenia zamieszkał na stałe w Warszawie.

W następnym roku mariawici mieli w Warszawie trzy kaplice: przy ul. Inżynierskiej 5 urządzoną jako pierwszą i poświęconą w marcu – dla mariawitów prawobrzeżnej części Warszawy – Pragi, przy ul. Czerniakowskiej 96 – otwartą

w maju dla mieszkańców Powiśla oraz przy ul. Leszno 138 – poświęconą we wrześniu dla wiernych z robotniczej Woli. W kaplicy przy ul. Inżynierskiej, dnia 10 października 1907 roku odbyła się pierwsza Kapituła Generalna Kapłanów Mariawitów, z udziałem (po dwóch) delegatów z parafii. Na Kapitulie tej postanowiono o wprowadzeniu języka narodowego do liturgii oraz dokonano podziału parafii mariawickich na pięć okręgów terytorialnych i wybrano ich kustoszy. Mariawityzm poszerzał się wśród mieszkańców Warszawy, więc trzy kaplice stały się niewystarczające. Wierni z Czerniakowa przystąpili w maju 1908 roku do budowy kościoła przy ulicy Szarej 8. Mariawici z Woli przed zimą wzniesli obszerną mурowaną kaplicę przy ul. Karolkowej 10. Podobna kaplica została poświęcona 24 grudnia na Pradze, przy ul. Skaryszewskiej 12. Budową wszystkich trzech świątyń kierował

Budowa kościoła przy ul. Szarej, 1908 r.

Procesja podczas Bożego Ciała, ul. Karolkowa. 1911 r.

kapłan M. Szczepan Żebrowski. W duszpasterskiej obsłudze wiernych pomagali mu kapłani: M. Czesław Poradowski, M. Stanisław Korwin-Szymanowski i M. Łukasz Wiechowicz. Dzięki ich wspólnej pracy powstały więc w Warszawie trzy parafie mariawickie z kościołami przy ul. Skaryszewskiej i ul. Szarej, obie pod wezwaniem Przenajświętszego Sakramentu; patronką trzeciej parafii przy ul. Karolkowej była Matka Boska Nieustającej Pomocy. Kościół przy ul. Szarej 8 wyglądał bardzo efektownie, w stylu gotyckim, jednonawowy, wydłużony, sześcioprzęsłowy, z nawą poprzeczną i wyodrębnionym prezbiterium; był ozdobą tej części Powiśla.

Mariawici warszawscy, liczący wówczas około 15 tysięcy wiernych, przystąpili do budowy również domów parafialnych. W takim domu przy ul. Karolkowej 10 mieściły się różnego rodzaju warsztaty, sklep spożywczy i sale zajęć. Natomiast w tzw. domu ludowym przy ul. Szarej 10 zamieszka-

Wierni podczas procesji Bożego Ciała, ul. Szara. 1913 r.

ło wiele rodzin mariawickich. Warszawskie kościoły i obiekty dla użytku parafialnego wzbudziły podziw holenderskich biskupów starokatolickich Unii Utrechckiej, którzy przybyli w związku z konsekracją na biskupów dwóch kapłanów: M. Andrzeja Gołębiowskiego i M. Jakuba Próchniewskiego. Urzekły ich tysięczne rzesze wiernych manifestujących swoją przynależność do mariawityzmu.

Warszawski proboszcz kapłan M. Szczepan Żebrowski, niezadowolony z pominięcia go przy święceniach biskupich, podjął w 1911 roku nieudaną próbę przejęcia zabudowań parafialnych w Warszawie, które były zapisane czasowo na jego nazwisko, a następnie odstąpił od mariawityzmu.

Drugim proboszczem warszawskim został kapłan M. Alfons Rytel. Wówczas to mariawici uzyskali działkę, przy obecnej

ul. Wolskiej 186, z przeznaczeniem na cmentarz. Od 1912 roku warszawscy mariawici, grzebiący dotąd zmarłych na rzymskokatolickich nekropoliach, mieli własny cmentarz wyznaniowy. Trzecim proboszczem został w 1921 roku kapłan Wawrzyniec M. Franciszek Rostworowski, późniejszy biskup. Jednakże dwa lata później parafianie warszawscy doznali utraty dwóch parafii. Z polecenia abpa M. Michała Kowalskiego, kierującego się przepowiednią o mającym nastąpić całkowitym zniszczeniu Warszawy, sprzedane zostały dwa warszawskie kościoły: przy ul. Skaryszewskiej i ul. Karolkowej oraz piętrowe budynki: przy ul. Karolkowej i dom ludowy przy ulicy Szarej. Nowy, niewielki kościół wzniesiono w 1934 roku, obok drewnianej kaplicy pogrzebowej na cmentarnej posesji przy ul. Wolskiej, z cegły uzyskanej z rozbiórki.

Kościół z plebanią przy ul. Wolskiej 186, użytkowany do 1997 r.

Bezpośrednio przed drugą wojną światową było w Warszawie około 2.000 mariawitów w dwóch parafiach: przy ulicy Szarej 8 i przy ulicy Wolskiej 186. Obowiązki proboszcza pełnił kapłan M. Czesław Poradowski (zmarł w 1942 roku).

W okresie II wojny światowej, w czasie wrześniowego oblężenia stolicy, kościół na Woli uległ takim zniszczeniom, że nabożeństwa trzeba było przenieść do bocznej kaplicy. Natomiast w świątyni przy ul. Szarej zostały uszkodzone mury zewnętrzne. Przez całą okupację, aż do sierpnia 1944 roku, służyła ona jednak celom sakralnym. Jednakże, tydzień przed końcem powstania warszawskiego, zrzucone przez Niemców bomby zapalające zniszczyły część mieszkalną budynku sakralnego oraz sklepienie kościoła.

Po klęsce powstania warszawskiego ówczesny proboszcz kapłan M. Stanisław Korwin-Szymanowski i dziewięć siostr zakonnych zostało wysiedlonych do obozu przejściowego w Pruszkowie. Udało im się stamtąd wydostać dzięki pomocy rzymskokatolickich zakonnic, funkcjonariuszek Czerwonego Krzyża i resztę okupacji spędzili w parafii mariawickiej w Błoniu. Pod wpływem wojennych przeżyć kapłan M. Stanisław ciężko zachorował i po niespełna roku zmarł.

Razem z innymi mieszkańcami stolicy do swojego zniszczonego miasta wracali także mariawici, którzy ocalili z wojennej pożogi. Obsługą wiernych zajmowali się kapłani z podwarszawskich parafii, przy obu kościołach nie było bowiem mieszkania dla duchownego, a parafianie modlili się w kruchcie kościoła przy ulicy Szarej. Ogrom zniszczeń powodował, że jego odbudowa ze względów finansowych była niemożliwa, nabożeństwa przeniesiono więc na Wolę. Świątynia na Powiślu przy ul. Szarej 8 została rozebrana przez ówczesne władze, a działka znacjonalizowana. Obecnie jest tu park, ale

Poświęcenie dzwonów 1960 r.

w 1997 roku Kościół Starokatolicki Mariawitów uzyskał w drodze ustawy prawo wieczystego użytkowania tego gruntu. Nie była to jedyna strata poniesiona przez warszawską społeczność mariawitów tuż po wojnie.

Na przejętej przez władze Warszawy dużej części posesji cmentarnej przy ul. Wolskiej 186 wybudowano pętlę tramwajową, a stan techniczny jedyne go w stolicy kościoła wymagał ogromnych nakładów. Z braku funduszy ograniczano się do jego drobnych napraw. Po prowizorycznej naprawie dachu, przy kościele zamieszkały siostry zakonne, które od-tąd sprawowały nad nim opiekę. Smutek wiernych budziły nieotynkowane, wyszczerbione pociskami mury, pochylona wieża, dach w miejsce zerwanej blachy pokryty prowizorycz-nie papą, a wewnątrz zacieki, brak podłogi, strzaskane wią-zanie dachowe, prowizoryczne, niedopasowane drzwi.

Dopiero w 1955 roku Rada Kościoła mianowała na pro-boszcza warszawskiej parafii kapłana M. Bernarda Kukłę, któ-ry wcześniej przeprowadził remont dużego kościoła w Łowi-

czu. Plany urbanistyczne nie przewidywały przy ul. Wolskiej 186 kościoła dla warszawskiej społeczności mariawitów, ale rozbudowę w tym miejscu arterii komunikacyjnej. Po blisko dwóch latach wielorakich starań udało się kapłanowi M. Bernardowi Kukli uzyskać pozwolenie na odbudowę kościoła. Rozpoczęła się ona w 1957 roku i była finansowana z ofiar parafian warszawskich, mariawitów z innych parafii i z dotacji Światowej Rady Kościołów.

W dniu 23 października 1960 roku odbudowaną świątynię konsekrował Biskup Naczelny M. Michał Sitek. Poświęcono także trzy zharmonizowane dzwony. Niewielkiemu wnętrzu kościoła niepowtarzalny nastrój nadawało wykończenie wykonane z dębowego drewna (dębowy ołtarz dzisiaj użytkowany jako ołtarz boczny w nowym kościele mariawickim). W siedem lat później, 8 kwietnia 1967 roku, biskup M. Innocenty Gołębiowski poświęcił siedmiogłosowe organy. W tym samym roku zmarł kapłan M. Bernard Kukla.

Budynek katechetyczny wzniesiony w latach 1983 – 1984

Parafię warszawską objął nowo wyświęcony kapłan Stanisław M. Łukasz Kaczorek. Przystąpił do pracy z takim zapałem, jak jego poprzednik. W latach siedemdziesiątych otoczono parkanem i uporządkowano cały cmentarz grzebalny. Kościół został radiofonizowany. W 1984 roku wspólnymi siłami wszystkich parafian wybudowano budynek katechetyczny, który służy także zebraniom parafialnym, uroczystościom choin-

*Duchowieństwo podpisuje
Akt Konsekracji nowej świątyni*

kowym i spotkaniom młodzieży. Od 1994 roku w sali katechetycznej działa elektryczne ogrzewanie podłogowe.

W okresie posługi duszpasterskiej proboszcza kapłana M. Łukasza Kaczorka liczba parafian znacznie się zwiększyła. Istniejący budynek kościoła nie mógł pomieścić wszystkich wiernych. Ponadto ruch kołowy na przebiegającej obok drodze Warszawa-Poznań spowodował postępujące zmiany w konstrukcji budynku. Na pogorszenie jego stanu technicznego miało także wpływ otwarcie w 1992 roku linii tramwajowej łączącej centrum miasta z nowymi osiedlami mieszkaniowymi w zachodniej części Warszawy.

Wybudowanie nowego kościoła stało się koniecznością. Po kilkuletnich staraniach proboszcza i rady parafialnej wio-

sną 1994 roku zapadła decyzja o budowie nowego kościoła. Plany świątyni o powierzchni 300 metrów kwadratowych i tworzącej z nią kompozycyjną całość plebanii sporządził inżynier architekt Juliusz Marcinowski. Projekt ten łączy tradycję i nowoczesność budownictwa sakralnego.

Budowlane prace przygotowawcze rozpoczęło w czerwcu 1994 roku. Konieczne okazało się posadowienie konstrukcji kościoła na betonowych palach, bo w tym miejscu w latach przedwojennych wydobywano glinę. W dniu 3 sierpnia 1994 roku, w dzień parafialnej adoracji miesięcznej, odbyło się poświęcenie kamienia węgielnego. Dokonał go ówczesny Biskup Naczelny M. Tymoteusz Kowalski w asyście biskupów M. Włodzimierza Jaworskiego

i M. Romana Nowaka oraz licznie przybyłego duchowieństwa.

Po trzech latach budowy, 21 września 1997 roku, Biskup Naczelny M. Włodzimierz Jaworski, pokonsekrował nowo wzniesioną świątynię. W kolejnych latach zainstalowano elektroniczne organy, a znaczny fragment posesji parafialnej został otoczony murem z cegły klinkierowej. Na cmentarzu przykościelnym urządzono również kapliczkę Najświętszej Maryi Panny.

Ółtarz w nowym kościele w Warszawie

Poprzednia dzwonnica

*Nowa dzwonnica.
Na pierwszym planie
obecny proboszcz
kapł. M. Łukasz Kaczorek*

Od 17 czerwca 2001 roku parafia warszawska ma nową murowaną dzwonnice, w której trzy dzwony sterowane są mechanizmem zegarowym. W ostatnich latach wykonano również rozbudowę, ocieplenie i modernizację sali katechetycznej.

* * *

Nowy kościół przy ul. Wolskiej 186 to okazała świątynia dla ponad 1500 wiernych tworzących warszawską parafię Kościoła Starokatolickiego Mariawitów. Od 1968 roku proboszczem warszawskim jest kapłan Stanisław Maria Łukasz Kaczorek.

Parafia posiada osobowość prawną i przynależy do diecezji warszawsko-płockiej. Organem prawnym parafii jest Rada

Procesja wokół kościoła

Parafialna reprezentowana przez proboszcza. Radę Parafialną wybiera zebranie parafialne na okres siedmiu lat.

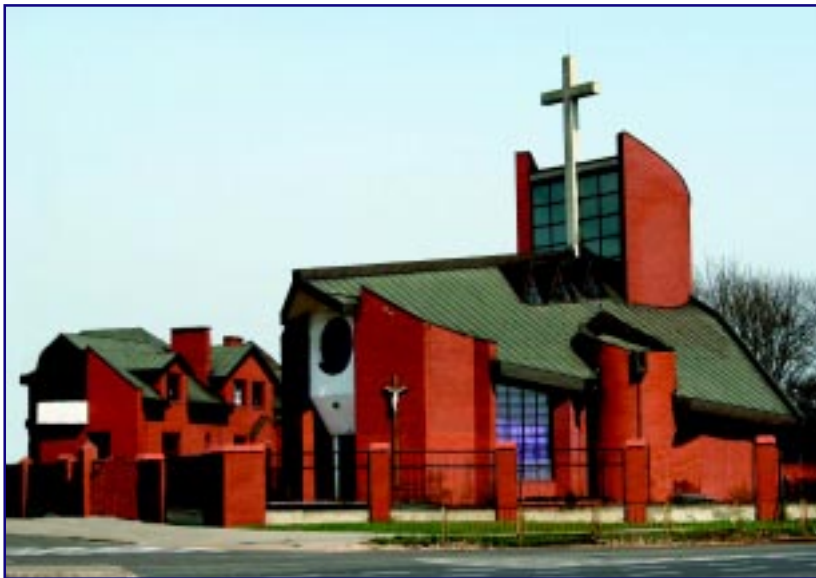
Parafia utrzymuje się ze składek parafian, darowizn i ofiar, z których co roku następuje rozliczenie przed zebraniem parafialnym. W miarę możliwości parafia służy pomocą ludziom biednym i samotnym.

Nauczanie religii dla dzieci i młodzieży odbywa się przy parafii. Nauczaniem zajmują się katechetki i proboszcz. Świadectwa nauki religii wydawane przez parafię są honorowane w szkołach publicznych.

Przy parafii działa grupa kobiet, która reprezentuje parafię na spotkaniach ekumenicznych oraz organizuje różne uroczystości w parafii.

W parafii prowadzone są spotkania dla osób zainteresowanych doktryną i historią mariawityzmu. Informacji udziela

również kancelaria parafialna, gdzie można kupić mariawicką literaturę religijną i „Mariawitę” – organ prasowy Kościoła Starokatolickiego Mariawitów.

Kościół wraz z plebanią – stan obecny

**Parafia Kościoła Starokatolickiego
Mariawitów w Warszawie**

pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy

**01-258 Warszawa, ul. Wolska 186
tel/fax (0-22) 836 83 21**

***www.mariawita-warszawa.com
e-mail: parafia@mariawita-warszawa.com***

Redakcja: ks. Stanisław M. Łukasz Kaczorek,
Bartosz Łuczak, Michał Głuszczyk, Stanisław Rybak

Korekta: Pelagia Jaworska

Skład: Alina Boczkowska

Wydawca: Parafia Kościoła Starokatolickiego
Mariawitów w Warszawie

Warszawa 2005